

รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาโรค EMS ในกรุงเทพฯ
ณ วันที่ 8 มกราคม 2558

1. รายงานผลการดำเนินงานภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนเพื่อควบคุมและลดความสูญเสียของสินค้ากรุงเทพฯ
จากกลุ่มอาการตายด่วน (EMS)

1.1) การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์กุ้งขาวจากต่างประเทศ และการผลิตลูกพันธุ์กุ้งคุณภาพ

สืบเนื่องจากกรมประมงได้นำเข้าพ่อแม่พันธุ์กุ้งขาวจากต่างประเทศ เพื่อนำมาผลิตลูกกุ้งระยะอนุเพลียส
จำหน่ายให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ และแจกจ่ายให้กับหน่วยงานในสังกัดใช้ผลิตพ่อแม่พันธุ์กุ้งคุณภาพในรุ่นต่อไป โดย
ดำเนินการผลิตลูกกุ้งขาวระยะอนุเพลียสแล้วทั้งสิ้น 514.60 ล้านตัว รายละเอียดการผลิตลูกพันธุ์กุ้งขาว แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การผลิตลูกพันธุ์กุ้งขาวของกรมประมง โดยใช้พ่อแม่พันธุ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

หน่วยงาน	สายพันธุ์	ปริมาณลูกกุ้งระยะอนุเพลียส ที่ผลิตได้ (ล้านตัว)
1. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งนครศรีธรรมราช	SIS	133.40
2. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งฉะเชิงเทรา	SIS	330.50
3. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งสมุทรสงคราม	SIS	1.48
4. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งภูเก็ต	Guam	48.50
5. สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	Kona Bay	2.20
รวมทั้งสิ้น		516.08

จากตารางที่ 1 กรมประมงผลิตลูกพันธุ์กุ้งขาวระยะอนุเพลียสได้ทั้งสิ้น 516.08 ล้านตัว ดำเนินการจำหน่ายให้แก่
เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ แล้ว จำนวน 311.28 ล้านตัว ในอัตราตัวละ 0.010 บาท ซึ่งรายได้จากการจำหน่ายทั้งหมดกรม
ประมงจะนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน และลูกพันธุ์กุ้งขาวอีกส่วนหนึ่งได้แจกจ่ายให้หน่วยงานในสังกัดสำนักวิจัยและพัฒนาประมง
ชายฝั่งเพื่อใช้ในการผลิตพ่อแม่พันธุ์กุ้งทะเลคุณภาพ จำนวน 204.8 ล้านตัว โดยมีหน่วยงานที่ดำเนินการปล่อยลูกกุ้งระยะโพสต์ลาร์วา
(PL 12 – PL 15) ลงเลี้ยงเพื่อผลิตเป็นพ่อแม่พันธุ์ทั้งสิ้น 11 แห่ง ได้แก่ สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ศพช.นครศรีธรรมราช
ศพช.ฉะเชิงเทรา ศพช.สมุทรสงคราม ศพช.ภูเก็ต ศพช.สตูล ศพช.สงขลา ศพช.พังงา ศพช.ตราด ศพช.ปัตตานี และศพช.โดยปล่อยกุ้งที่
อัตราความหนาแน่น 50,000 – 60,000 ตัว /ตารางเมตร และดำเนินการเลี้ยงขุนเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน แล้วทำการคัดเลือก
กุ้งที่มีการเจริญเติบโตดี แข็งแรง และปลอดจากโรคเพื่อใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์กุ้งคุณภาพในรุ่นต่อไป โดยมีเป้าหมายในการผลิต
จำนวน 100,000 ตัว ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2558

1.2) การให้บริการตรวจคัดกรองโรคกุ้งทะเล และการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรผง /สูตรน้ำ

กรมประมงดำเนินกิจกรรมให้บริการตรวจคัดกรองโรคกุ้งทะเลแก่เกษตรกรในพื้นที่เขตชายฝั่ง รวมทั้งสนับสนุนให้
เกษตรกรใช้หัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 ในกระบวนการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล โดยมีหน่วยงานที่ดำเนินการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรน้ำ
จำนวน 25 แห่ง และสูตรผง จำนวน 1 แห่ง เพื่อแจกจ่ายให้กับเกษตรกร รายละเอียดการให้บริการตรวจคัดกรองโรค และ
การผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม. 1 แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานกิจกรรมให้บริการตรวจคัดกรองโรคกึ่งทะเลแก่เกษตรกร และการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรผง /สูตรน้ำ

กิจกรรมดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน		
	ปีงบประมาณ 2557	ปีงบประมาณ 2558	รวม
ให้บริการตรวจคัดกรองโรคกึ่งทะเลแก่เกษตรกร ในเขตชายฝั่งทะเล	72,622 ตัวอย่าง	3,021 ตัวอย่าง	75,643 ตัวอย่าง
ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรผง	74,250 ซอง	25,750 ซอง	100,000 ซอง
ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรน้ำ	104,618 ขวด	17,975 ขวด	122,593 ขวด

1.3) สถานการณ์ด้านการผลิตกึ่ง

จากการประมาณการณ์ผลผลิตกึ่ง ณ สิ้นสุดเดือนธันวาคม พบว่า เดือนธันวาคมมีการผลิตกึ่งรวม 26,143.64 ตัน ซึ่งเป็นกึ่งขาวประมาณ 24,802.02 ตัน และกึ่งกุลาดำประมาณ 1,341.62 ตัน **ผลผลิตกึ่งทะเลรวมในปี 2557 จำนวนทั้งสิ้น 217,437.98 ตัน** ลดลงจากปี 2556 จำนวน 39,326.93 ตัน คิดเป็น -15.32% (ตารางที่ 3) โดยประสิทธิภาพในการผลิตกึ่งขาวของประเทศไทยต่อจำนวนกึ่งโพสต์ลาวาที่ปล่อยแสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 3 ผลผลิตกึ่งทะเลรายปีในระหว่างการแก้ไขปัญหา EMS

ปี พ.ศ.	ผลผลิตกึ่งทะเล (ตัน)	%การเปลี่ยนแปลง
2555	480,997.60	
2556	256,764.91	-46.62%
2557	217,437.98	-15.32%

ตารางที่ 4 ประสิทธิภาพในการผลิตกึ่งขาวของประเทศไทยต่อจำนวนกึ่งโพสต์ลาวาที่ปล่อย ปี 2557

เดือน	ลูกพันธุ์กึ่งขาว ที่ใช้ประเมิน : ล้านตัว (ในเดือนที่ปล่อยกึ่ง)		ผลผลิตกึ่งขาว (ตัน)	ผลผลิต (ตัน) ต่อลูกกึ่งล้านตัว	%ผลผลิตที่เพิ่มจากเดือนก่อน (%)	หมายเหตุ
ม.ค.57	5,527.00	(ต.ค.56)	12,426.13	2.25		
ก.พ.57	4,514.00	(พ.ย.56)	9,717.28	2.15		
มี.ค.57	4,118.96	(ธ.ค.56)	13,022.61	3.16		
เม.ย.57	3,709.25	(ม.ค.57)	11,353.14	3.06		
พ.ค.57	4,986.68	(ก.พ.57)	15,615.23	3.13		
มิ.ย.57	5,166.68	(มี.ค.57)	15,666.17	3.03		คสช. อนุมัติโครงการ
ก.ค.57	3,713.86	(เม.ย.57)	15,218.66	4.10	-2.86	ดำเนินโครงการ แก้ไขปัญหา EMS ก.ค.- ก.ย. 57
ส.ค.57	3,353.36	(พ.ค.57)	16,434.89	4.90	7.99	
ก.ย.57	3,723.46	(มิ.ย.57)	18,601.24	5.00	13.18	
ต.ค.57	4,235.73	(ก.ค.57)	24,742.58	5.84	33.02	
พ.ย.57	4,960.31	(ส.ค.57)	26,499.24	5.34	7.10	
ธ.ค.57	5,112.73	(ก.ย.57)	24,802.02	4.85	-6.40	
รวม	53,122.02		204,099.19			

2. การดำเนินการด้านกุ้งทะเลอื่น ๆ

กรมประมงมีนโยบายในการเพิ่มผลผลิตกุ้งทะเลแบบก้าวกระโดด ในปีงบประมาณ 2558 เพื่อแก้ไขปัญหาสถานการณ์การเลี้ยงกุ้งภายหลังการเกิดโรค EMS และให้ผลผลิตกุ้งทะเลของไทยกลับเข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็ว โดยมีความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ดังนี้

2.1) จัดตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูการเพาะเลี้ยงกุ้งจากการระบาดของโรคจากอาการตายด่วน (EMS) ในระดับจังหวัด ในพื้นที่จังหวัดชายทะเล จำนวน 23 จังหวัด ที่มีการเลี้ยงกุ้งทะเล เพื่อขับเคลื่อนและกำกับดูแลการดำเนินการฟื้นฟูการผลิตกุ้งทะเลแบบก้าวกระโดด พร้อมจัดทำ Road map และแผนปฏิบัติการ

2.2) จัดทำรายชื่อเกษตรกรที่มีผลผลิตสูงสุด 10 อันดับแรกของแต่ละจังหวัด ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม 2557 (ย้อนหลัง 1 รอบการผลิต) โดยอ้างอิงจากหนังสือกำกับการจำหน่ายสัตว์น้ำ (Movement Document) จากระบบฐานข้อมูลการผลิตกุ้ง Shrimp Center เพื่อใช้ในการถอดบทเรียนจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ สำหรับเป็นแนวทางการส่งเสริมและขยายความสำเร็จไปสู่เกษตรกรรายอื่น ๆ

สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง
กรมประมง